

Azonban már ez a kevés is, a mit a levelész fejlődési viszonyairól eddig tudunk, elég útbaigazítással szolgálhat arra nézve, hogy miképen védekezünk ellene, illetőleg hogy miként akadályozzuk meg a gubacsok keletkezését. Egyszerien meg kell akadályoznunk, hogy kora tavasszal a gubacsokat előidézni szándékozó kis fekete levelészek, melyek a szilfa kérgének repedéseiből van-

dorolnak fel, a rügyekhez hozzáférhessenek. Ezt pedig elérjük oly módon, hogy kora tavasszal a szilfa derekának felső részén, vagy a vastagabb ágak tövéen, egy szóval olyan magasan, a hol a kéreg már sima és nincs megrepedezve, hernyóenyvből gyűrűt készí-tünk. Az ilyen enyvgyűrű ép úgy készíttendő, mint a hogy a gyümölcsfákat károsító her-nyók ellen szokás. DR. HORVÁTH GÉZA.

A CSILLAGOS ÉG.

Bolygók. *Merkur* a hó közepe táján láthatatlan, a mennyiben szeptember 20-ikán felső együttállásban van a Nappal; azontúl alkonycsillag. Szeptember 15-ikén Marssal, 30-ikán Saturnussal áll együtt és a hónapos köz alatt az Oroszlán csillagzat délkeleti határától a Mérleg csillagkép nyugoti részéig eljut. — *Vénus* mindinkább jobban látható alkonycsillag, mely a Szűz és Mérleg csillagzat határából kiindulva egy hó lefolyása alatt majdnem az Antaresig halad; szeptember 24-ikén az Uranussal találkozik. — *Mars* a β és γ Virginis csillagok szomszédságában tartózkodik és röviden a Nap előtt kel, úgy hogy megfigyelése kevésbé ajánlatos. — *Jupiter* a Hyadok és Plejádok csillagcsoportja között egész éjjel látható; igen lassú retrográd mozgása van. — *Saturnus* október 8-ikán együttáll a Nappal és ekkor láthatatlan; addig ζ Virginis közelében röviden naplemente után még megfigyelhető. — *Uranus* a Libraetől kissé északnyugotra az alkonyatban nyugszik és gyengésege mellett alig észlelhető.

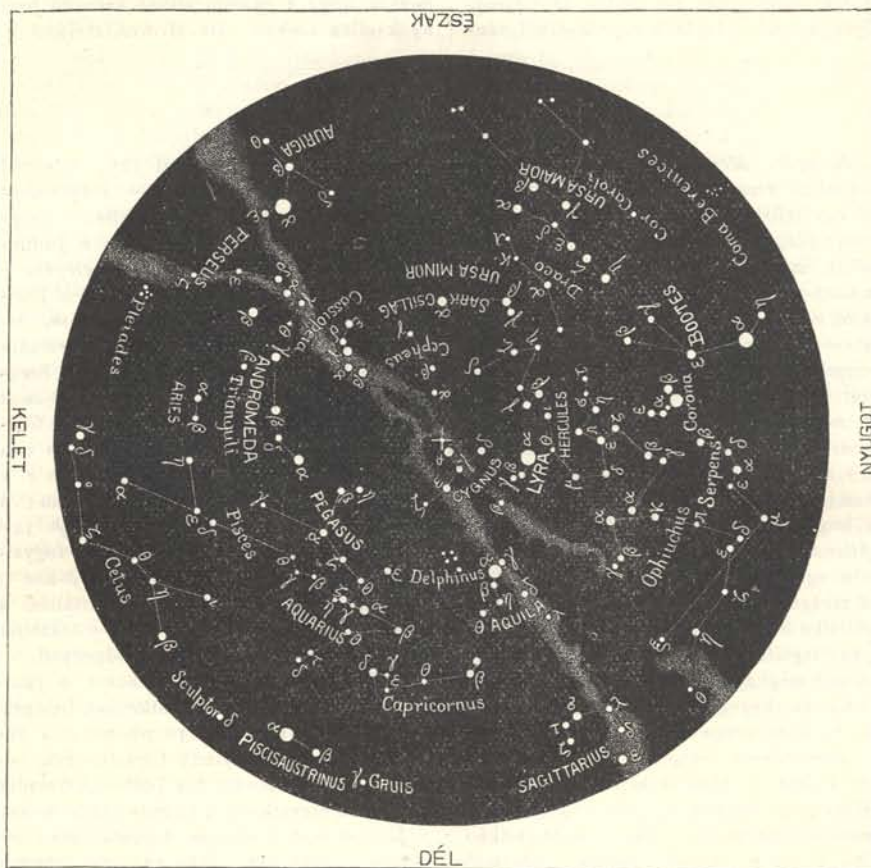
Tünemények. Szeptember 15-ikén délután 5h-kor a Merkur és a Mars együttállásban; a Merkur $47'$ -czel ($\frac{3}{4}$ telehold-átmérővel) északra áll. — Szeptember 16-ikán 6h-kor e. az α Scorpii (Antares elsőrendű csillag együttállásban a Holddal, bekövetkező fődéssel. — Szeptember 17-ikén d. u. 3h-kor a Hold a földtávolban. — Szeptember 18-ikán r. 5h 35m-kor első holdnegyed. — Szeptember 19-ikén r. 0h 0m 52s-kor a Jupiter második holdjának fogyatkozása, belépés. — Szeptember 20-ikán 9h-kor a Merkur felső együttállásban a Nappal. — Szeptember 22-ikén éjjel után 1h 11m 55s-kor a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés; 8h 44m e. a Nap a Mérleg jegyébe lép: ősz kezdete. — Szeptember 23-ikán 7h 40m 78s-kor a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Szeptember 24-ikén d. u. 2h-kor a Vénus és az Uranus együttállás-

ban; a Vénus $1^{\circ} 11'$ -czel ($2\frac{1}{3}$ telehold átmérővel) délre marad. — Szeptember 25-ikén reggel 9h 39m e. holdtölte. — Szeptember 26-ikán 2h 36m 13s-kor r. a Jupiter második holdjának fogyatkozása, belépés. — Szeptember 28-ikán 10h 23m 32s e. a Jupiter harmadik holdjának fogyatkozása, belépés; 11h 52m 35s e. a Jupiter harmadik holdjának fogyatkozása, kilépés. — Szeptember 29-ikén a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés; 5h e. a Hold a földközéleben. — Szeptember 30-ikán 1h r. a Jupiter és a Hold együttállásban; 4h r. a Merkur és a Saturnus együttállásban; a Merkur $1^{\circ} 51'$ -czel délre marad; 9h 34m 27s-kor e. a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Október 1-én 9h-kor r. β Tauri másodrendű csillag együttállása a Holddal bekövetkező fődéssel. — Október 2-ikán 4h 35m-kor e. utolsó holdnegyed. — Október 3-ikán 5h 11m 27s-kor r. a Jupiter második holdjának fogyatkozása, belépés. — Október 6-ikán 2h 23m 30s-kor r. a Jupiter harmadik holdjának fogyatkozása, belépés; 3h 52m 55s-kor r. a Jupiter harmadik holdjának fogyatkozása, kilépés; 5h 0m 6s-kor a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Október 7-ikén 11h 28m 36s-kor e. a Jupiter első holdjának fogyatkozása, belépés. — Október 8-ikán 9h e. a Mars és a Hold együttállásban; 10h e. a Saturnus együttállásban a Nappal. — Október 9-ikén *gyűrűs napfogyatkozás*; a fogyatkozás kezdete általában e. 6h 52m-kor; a gyűrűs fogyatkozás kezdete e. 7h 56m-kor; közép-ponti fogyatkozás a valdói délben e. 9h 29m-kor; a gyűrűs fogyatkozás vége e. 11h 38m-kor; a fogyatkozás vége általában október 10-ikén r. 0h 42m-kor; a fogyatkozás látható Észak-Amerika nyugoti felében, Közép-Amerikában, a Nagy-óceán északkeleti részében, részben Dél-Amerika nyugoti felében és Ázsia észak-keleti csücsán;

a középponti fogyatkozás, melynek láthatósága majd egészen az óceánra szorítkozik, vége felé. Peruban lesz észlelhető. — Október 9-ikén 9^h 44^m-kor e. újhold; 9^h e. a Saturnus és a Hold együttállásban. — Október 11-ikén 3^h r. a Merkúr és a Hold együttállásban; 7^h az Uranus és a Hold

együttállásban. — Október 13-ikán d. u. 2^h-kor a Vénus és a Hold együttállásban; 9^h 4^m 6^s-kor e. a Jupiter második holdjának fogyatkozása, belépés — Október 14-ikén 2^h r. α Scorpii (Antares) együttállásban a Holddal, bekövetkező fődéssel.

Szaporább csillaghullás csak október

A csillagos ég október 1-én este 8 órakor Budapesten.

közepe felé várható; a kisugárzás pontjai az Orion és Bika csillagzatában fekszenek. Algol (β Persei) könnyen észlelhető minimumai: Szeptember 21-ikén 4^h 10^m r. — Szeptember 24-ikén 0^h 59^m r. — Szeptember 26-ikén 9^h 48^m e. — Szeptember 29-ikén 6^h 37^m e. — Október 11-ikén 5^h 52^m r. — Október 14-ikén 2^h 41^m r. — További érdekes változók minimumai vagy maximumai a következő napokra esnek: Szeptember 15-ikén *R* Ceti, max., 8-ad rendű. *R* Hydrae, max., 5-öd rendű. — Szeptem-

ber 20-ikán *R* Vulpeculae, min., 8-ad rendű. — Szeptember 28-ikén *S* Ursae majoris, min., 8-ad rendű. — Szeptember 30-ikán *R* Camelopardali, min., 8-ad rendű. — Október 1-én *T* Cassiopeiae, min., 7,8-ad rendű. — Október 3-ikán *R* Draconis, min. 7,8-ad rendű, és *T* Herculis, min., 7,8-ad rendű. — Október 6-ikán *R* Ursae majoris, max., 7-ed rendű. — Október 9-ikén *R* Arietis, max., 8-ad rendű; ugyanakkor *V* Bootis, max., 7-ed rendű. — Október 12-ikén *R* Canum venatoriorum, max., 7,8-ad rendű.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.